

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

22.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Вторникъ. 17-го Марта — 1836 — Wilno. Wtorek. 17-go Marca.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

В И Л Н А.

Его Сіятельство, Господинъ Виленскій Военный, Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ, Князь Долгоруковъ, 1-го Марта прибылъ въ Столицу.

Санктпетербургъ, 3-го Марта.

Высочайшій Рескриптъ, данный на имя Поетнаго Смотрителя Александрійскаго Убзднаго Училища, Штабсъ-Ротмистра Фугарова.

Министръ Народнаго Просвѣщенія доведъ до Моего свѣдѣнія объ отлично-ревностной службѣ вашей и значительныхъ пожертвованіяхъ вашихъ въ пользу учащихся.

Мнѣ пріятно извѣстить вамъ за оіе полное Мое удовольствие, въ ознаменованіе коего Всемилостивѣйше жалую вамъ, препровождаемый присемъ бриллиантовый перстень, съ вензелевымъ изображеніемъ Моего Имени, пребывая къ вамъ благосклоннымъ.

На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано:

С.-Петербургъ,

7-го Февраля 1836 года.

НИКОЛАЙ.

— Высочайшимъ Приказомъ, 1-го Марта, Командиръ Лейбъ-Гвардіи Гренадерскаго полка, Генераль-Маіоръ Николаевъ 2-й, назначенъ состоять по Арміи.

— Его Императорское Величество, изъ двухъ избранныхъ Дворянствомъ кандидатовъ, изволилъ Высочайше утвердить въ званіи Калужскаго Губернскаго Предводителя Дворянства, Тайнаго Совѣтника Омеляненка. (Р. И.)

— Государь Императоръ, по положенію Комитета Гг. Министровъ, пріемля въ уваженіе преданность Правительницы Мингреліи Княгини Нины Георгіевны къ Россіи, и вѣрность къ Высочайшему Престолу, Всемилостивѣйше соизволилъ пожаловать ей лично титулъ Высочества, безъ распространенія титула на дѣтей ея.

— Государственный Совѣтъ, въ Департаментъ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ докладъ Общаго Собранія первыхъ трехъ Департаментовъ Правительствующаго Сената о способахъ къ призрѣнію дѣтей, привозимыхъ Киргизами на Оренбургскую линію и оставляемыхъ на мѣстныхъ дворахъ, и соглашаясь съ предполагаемыми Правительствующимъ Сенатомъ мѣрами, мнѣніемъ положило: въ дополненіе Свода Законовъ о состояніяхъ (Т. IX) статьи 544 и Свода Законовъ Гражданскихъ (Т. X) статьи 876, постановить слѣдующія правила: 1) Въмѣнить въ обязанность пограничныхъ Таможенъ и Таможенныхъ заставъ, на Сибирской и Оренбургской линіяхъ расположенныхъ, принимать во всякое время оставляемыхъ Киргизами дѣтей, безъ всякаго вознагражденія привозителямъ. 2) Принятыхъ, такимъ образомъ, дѣтей передавать въ вѣдѣніе мѣстнаго гражданского или пограничнаго Начальства, для раздачи на воспитаніе, по желанію, Русскимъ зажиточнымъ хозяевамъ, на мѣстѣ ли самаго принятія, или внутри областей жительствовавшимъ, не исключая изъ сего осѣдлыхъ дѣтскихъ казаковъ Сибирскаго и Уральскаго войскъ,

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

W I L N O.

Яśnie Оświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant Xiążę Dothorukow, dnia 1-go t. m. do Stolicy przybył.

Sankt-Petersburg, dnia 3 Marca.

Naywyższy Reskrypt, do Honorowego Dozorca Alexandrowskiej Szkoły Powiatowej, Sztab-Rotmistrza Fugarowa.

Minister Narodowego Oświecenia doprowadził do Mojej wiadomości o służbie waszej, odznaczającej się gorliwością i znakomitych ofiarach waszych dla dobra uczących się.

Przyjemnie Mi, oświadczyć wam za to zupełne Me zadowolenie, na okazanie którego, Najmilszemu waszemu daruję wam, przesyłający się przy tém, brylantowy pierścień z cyfrą M o j a, zostając ku wam przychylnym.

Na autentyku Własną Jego CESARSKIEY Mości ręką napisano:

St. Petersburg.

dnia 7 Lutego 1836 roku.

NIKOŁAJ.

— Przez Naywyższy Rozkaz dzienny, 1-go Marca, Dowódzca Gwardyi półku Grenadyerów, Jenerał-Major Nikołajew 2-gi, przeznaczony do liczenia się w Woysku.

— Jego CESARSKA Mość, z dwóch wybranych przez Dworzanstwo Kandydatów, Naywyżey utwierdzić raczył na urząd Kałuzkiego Gubernialnego Marszałka, Radcę Taynego Omeljanenko. (R. I.)

— CESARZ Jego Mość, po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, przyjmując do uwagi oddanie się Rzeczyznicy Mingrelii Xiężny Niny Georgijewny dla Rossyi i wierność dla Naywyższego Tronu, Najmilszemu waszemu zezwolił dać jej osobiście tytuł Wysokości, bez rozciągania tego tytułu do jej dzieci.

— Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przełożenie Powszechnego Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rzządzającego Senatu, o sposobach do opatrzenia dzieci, przywożonych przez Kirgizów na Orenburską linіą i zostawianych na zamianowych podwórzach, i zgadzając się z podawanemi od Rzządzającego Senatu śródkami, przez opinią postanowiła: na dopełnienie Połączenia Praw o stanach (T. IX) artykułu 544 i Połączenia Praw Cywilnych (T. X) artykułu 876, postanowić prawidła następujące: 1) Przepisać za obowiązek dla pogranicznych Tamożni i Tamożennych rogatek, na linii Sybirskiej i Orenburskiej rozłożonych, przyjmować w każdym czasie zostawiane przez Kirgizów dzieci, bez żadnej nagrody przywożącym. 2) Przyjęte tym sposobem dzieci, oddawać do wiedzy miejscowej cywilney lub pogranicznej Zwierzchności, dla oddania na wychowanie, podług własnego życzenia, Ruskim zażyłym gospodarzom, albo na miejscu samego przyjęcia, albo wewnątrz prowincyi mieszkającym, nie wyłączając od tego osiadłych liniowych Kozaków woysk Sybirskiego i Uralskiego, z tém, ażeby ci wychowawcy, niezwłocznie

съ тѣмъ, чтобы воспитанники сии, немедленно по приятии, приводимы были въ Христіанскую вѣру. 3) Означенные воспитанники должны оставаться у воспитателей своихъ въ услуженіи до двадцатилѣтняго возраста; по достиженіи же сихъ лѣтъ предоставлять имъ свободу, избрать ли податное состояніе, или записаться въ Линейное казачье войско, и въ первомъ случаѣ давать имъ отъ платежа податей десятилѣтнюю льготу. 4) Для скорѣйшаго и удобнѣйшаго размѣщенія принятыхъ дѣтей, мѣстное Начальство должно заблаговременно имѣть въ виду хозяевъ, изыскивающихъ добровольное желаніе принять на себя воспитаніе на означенномъ въ 3 статьѣ основаніи. 5) На случай, если бы таковыхъ не было предварительно въ виду, или не нашлось и по приглашенію, Оренбургскому Военному Губернатору и Омскому Областному Начальству предоставить давать, по мѣстному ихъ усмотрѣнію, разрѣшенія: продолжать ли приглашеніе желающихъ, или принять окончательно призывніе сихъ дѣтей на попеченіе Правительства. 6) Въ семъ послѣднемъ случаѣ, причислять немедленно дѣтей мужескаго пола въ батальоны военныхъ кантонистовъ, а дѣвочекъ въ вѣдомство ближайшихъ Приказовъ Общественнаго Призывнія; но до дѣйствительнаго ихъ поступленія на основаніи существующихъ правилъ, то есть до достиженія опредѣленныхъ къ принятию въ сии заведенія лѣтъ, доставлять имъ призывніе на счетъ казны. Впрочемъ и послѣ причисленія къ батальонамъ и Приказамъ, дѣти могутъ быть отдаваемы на воспитаніе мѣстными жителями; но также не далѣе, какъ до того возраста, въ которомъ они въ батальоны военныхъ кантонистовъ или Приказъ поступить могутъ; въ продолженіи же сего времени отпускать на содержаніе воспитанниковъ установленный паѣкъ и за сие временное призывніе выдавать воспитателямъ въ награду изъ казны по десяти рублей за каждаго воспитанника. 7) До размѣщенія на воспитаніе принятыхъ дѣтей, содержать ихъ, по мѣстному усмотрѣнію, на счетъ казны, употребляя на сие до 20 коп. въ сутки, а на необходимую для нихъ одежду сколько нужно будетъ. 8) Если желающіе взять дѣтей на воспитаніе, будутъ не на мѣстѣ привоза, то доставлять къ нимъ дѣтей сихъ при случаѣ, или на наемной подводѣ на счетъ казны. 9) Для всѣхъ таковыхъ издержекъ, отпустить въ распоряженіе Оренбургскаго Военнаго Губернатора находящейся въ тамошней Пограничной Коммиссіи безъ употребленія остатки отъ капитала, для водворенія Киргизовъ на жительство въ Россіи въ 1808 году ассигнованнаго; а Омскому Областному Начальнику отпустить для сей же надобности, изъ Государственнаго Казначейства, на каждую Таможню и Таможенную Заставу по 1,000 руб. 10) Въ издержкахъ по сему предмету подвергать расходчиковъ общей закономъ постановленной отчетности. 11) Въмѣстѣ съ сими распоряженіями, поставить въ обязанность мѣстнымъ Начальствамъ Оренбургской губерніи и Омской Области имѣть строжайшее наблюденіе, чтобы подъ предлогомъ нынѣ дозволяемаго призывнія Киргизскихъ дѣтей, не былъ вновь какимъ либо образомъ допущенъ запрещенный торгъ дѣтьми Азіатцевъ. — На подлинномъ Собственною Его Императорскаго Величества рукою написано: „*Быть по сему.*“ Въ С. Петербургѣ. 27 Ноября 1835.

— Его Императорское Величество, въ слѣдствіе представленія Г. Министра Финансовъ въ Комитетъ Гг. Министровъ, 17-го Декабря 1835 г. Высочайше соизволилъ на учрежденіе Общества на паяхъ, для заведенія въ С. Петербургѣ фабрики эмальированія чугунной посуды, на представленныхъ отъ учредителей Общества, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Лерхе*, Корпуса Горныхъ Инженеровъ Полковника *Соболевскаго*, купцевъ *Плита*, *Фохта* и *Шредера*, слѣдующихъ основаній: 1) Общество сие именуется: Россійскимъ Обществомъ эмальированія чугунныхъ издѣлій. 2) Для сего оно устроитъ въ С. Петербургѣ обширное заведеніе для эмальированія чугунныхъ издѣлій вообще и въ особенности кухонной посуды, по способу, изобрѣтенному Иностранцемъ *Асманомъ*, на каковой конецъ приобрѣло отъ него право собственности на выданную ему отъ Правительства, въ 1833 году, 10-ти лѣтнюю привилегію. 3) Потребный для сего капиталъ составится изъ пяти тысячъ паявъ, въ двѣсти рублей каждый. 4) Пай сии раздѣляются между учредителями Общества, по способамъ и желанію каждаго изъ нихъ, не возбраняя имъ впрочемъ пригласить къ себѣ въ участники нѣкоторыхъ изъ своихъ пріятелей. 5) Учредители, желая, чтобы предпріятіе оставалось частнымъ, ограничились удаленіемъ паявъ только нѣкоторымъ изъ своихъ пріятелей, по взаимному довѣрію; но какъ въ послѣдствіи можетъ случиться, что часть паявъ перейдетъ въ постороннія руки, то во

по призывіи допrowadzani были до вѣры Христіанскіей. 3) Поміеніи wychowawcy powinni zostawać u swoich wychowawców na usługach do wieku lat dwudziestu; po dōyściu zaś tych lat zostawiać im wolność, albo obrać stan podatkowy, albo się zapisać do liniowego Kozackiego woyska, i w pierwszym zdarzeniu dawać im od płacenia podatków dziesięcioletnią ulgę. 4) Dla rychlejszego i łatwiejszego rozmieszczenia przyjętychъ dzieci, Zwiierzchność miejscowa obowiązana wcześniej mieć na oku gospodarzy, którzy oświadczyli dobrowolne życzenie przyjęcia do siebie na wychowanie na opisaney w 3-cim artykule zasadzie. 5) Na przypadek, jeżeliby takichъ gospodarzy nie było wcześniej na oku, albo się i na wezwanie nie znalazło, zostawić Orenburskiemu Wojennemu Gubernatorowi i Omskiemu Obwodowemu Naczelnikowi czynić, podługъ miejscowej ichъ uwagi, rozstrzygnięcia: czyli czynić dalsze wezwanie życzącychъ, lub przedsięwziąć ostateczne opatrzenie tychъ dzieci na staraniu Rządu. 6) W tém ostatniémъ zdarzeniu, policzyć niezwłocznie dzieci płci męzkiej do batalionówъ кантонистовъ woyskowych, a dziewczynki do wiedzdy najblizszychъ Urzędówъ Powszechnego Opatrzienia; ale do rzeczywistego ichъ weyscia, na ośnowie będącychъ prawideł, to jest: do dōyścia latъ назначенныхъ dla przyjęcia do tychъ zakładówъ, dawać imъ opatrzenie na rachunekъ skarbu. Zresztą i po przyłączeniu do batalionówъ i Urzędówъ Powszechnego Opatrzienia, dzieci mogą być oddawane na wychowanie miejscowymъ mieszkańcom, ale także nie dłużej, jakъ do tego wieku, w którymъ oni do batalionówъ woyskowych кантонистовъ albo do Urzędu Powszechnego Opatrzienia weysdъ mogą; w przeciagu zaś tego czasu wydawać na utrzymanie wychowawcówъ ustanowiony pajok, i za to czasowe opatrzenie, wydawać wychowującymъ w nagrodę ze skarbu po dziesięć rubli za każdego wychowawcę. 7) Do rozdania na wychowanie przyjętychъ dzieci, utrzymywać je, podługъ miejscowej uwagi, na rachunekъ skarbu, używającъ na to do 20 kop. na dobę, a na koniecznie potrzebną dla nichъ odzież, ile będzie potrzeba. 8) Jeżeli chcący wziąć dzieci na wychowanie, będą nie na miejscu przywozu, wtedy dostawiać do nichъ dzieci te przezъ wydarzenie, albo przezъ najętą podwoję na rachunekъ skarbu. 9) Na wszystkie takie wydatki, oddać do rozrządzenia Orenburskiego Wojennego Gubernatora znajdujące się w tameczney pogranicznej Komisyyi bezъ użycia pozostałości od kapitału, na osadzanie Kirgizówъ na zamieszkanіu w Rossyi, w 1808 roku assygnowanego; a Omskiemu Obwodowemu Naczelnikowi, wydać na też potrzeby, z Podskarbstwa Państwa, na każdą Таможню i Таможенną rogatkę po 1,000 rubli. 10) Z wydatkówъ na te przedmioty, utrzymujący te wydatki mają podlegać powszechnemu, prawami ustanowionemu rachunkowi. 11) Razemъ z temi rozporządzeniami, postanowić, za obowiązekъ miejscowymъ Zwiierzchnościomъ Orenburskiej Gubernii i Omskiego Obwodu, mieć jakъ najszybciej pilność, ażeby pod pozoremъ terazъ pozwalającego się opatrzenia Kirgizkichъ dzieci, nie byłъ znówъ jakimъśkolwiekъ sposobemъ dopuszczony zakazany handelъ dziećmi Azyatówъ. — Na autentyku Własną Jego Cesarskiej Mości ręką napisano: „*Ma być podługъ tego.*“ w St. Petersburgu 27-go Listopada 1835 roku.

— Jego Cesarska Mość, na skutekъ представленія Р. Министра Skarbu do Komitetu PP. Ministrów, 17 Grudnia 1835 roku Naryzyerъ zezwoliłъ na zawiązanie Towarzystwa na akcyachъ, dla zaprowadzenia w St. Petersburgu fabryki emaliowania naczynъ żelaznychъ, na podanychъ od założycieli Towarzystwa, Rzeczywistego Radcy Stanu *Lerche*, Półkownika Korpusu Iżyjnjerówъ Górnichъ *Sobolewskiego*, kupecówъ *Plita*, *Fochtsa* i *Schredera*, na następnychъ zasadachъ: 1) Towarzystwo to nazywa się: Rosyyskimъ Towarzystwemъ emaliowania wyrobówъ żelaznychъ. 2) Dla tego urządzi ono w St. Petersburgu obszerne zaprowadzenie dla emaliowania wyrobówъ żelaznychъ w powszechności i w szczególności naczynia kuchennego sposobemъ, wynalezionymъ przezъ cudzoziemca *Asmana*, na który to koniecъ nabyło od niego prawo własności na wydany mu od Rządu, w 1833 roku, 10-cioletni przywilej. 3) Potrzebny na to kapitałъ złoży się zъ pięciu tysięcy akcy, każda po dwieście rubli. 4) Akcy te rozdzielają się pomiędzy założycielami Towarzystwa, podługъ sposobu i życzenia każdego zъ nichъ, nie wzbraniającъ imъ zresztą zaprosić zъ sobą do spółki niektórychъ ze swoichъ przyjaciół. 5) Założyciele, pragnącъ, ażeby przedsięwzięcie zostawało prywatnemъ, przestali na udzieleniu akcy niektórymъ tylko ze swoichъ przyjaciół, przezъ wzajemne zaufanie; ale gdy w późniejszymъ czasie może się zdarzyć, że część akcy przejdzie do rąkъ obcychъ, przeto dla uniknienia ażyotażu i częstychъ transfertówъ, przy każdymъ przeysciu akcy od jednej osoby do drugiej, uzyskiwać się

избѣжаніе акціона и частныхъ трансфертовъ, при каждой передачѣ паевъ отъ одного лица къ другому, взыскиваемо будетъ, въ пользу членовъ, составляющихъ общее управленіе, по одному рублю съ каждаго передаваемого пая. Передача же паевъ безъ вѣдома общаго управленія не допускается. 6) Учредители Общества составляютъ изъ себя общее управленіе такого заведенія, разрешая всѣ свои совѣщанія и распоряженія по большинству голосовъ. 7) Означенное заведеніе отвѣчаетъ однимъ складочнымъ капиталомъ Общества и слѣдовательно никто изъ учредителей оного и прочихъ участниковъ въ паяхъ, при неудачѣ, не теряетъ своего складочнаго капитала; и 8) Учредители остаются членами Общаго управленія, доколѣ сами пожелаютъ и, за все время бытности своей въ семъ званіи, получаютъ изъ чистой прибыли отъ заведенія, на всѣхъ членовъ вмѣстѣ, пять процентовъ.

— Въ Высочайшемъ Указѣ, данномъ Правительствующему Сенату минушаго Января 14-го числа, за собственноручнымъ Его Величества подписаніемъ, изображено: „Разсмотрѣвъ Мнѣніе Государственнаго Совѣта, послѣдовавшее по представленію въ докладъ Общаго Собранія С. Петербургскихъ Департаментовъ вопросу: кому должны принадлежать дѣти крестьянъ, представляемыхъ помѣщиками за дерзостныя проступки и нетерпимое поведеніе къ ссылкѣ въ Сибирь, но по способности обрабатываемыхъ въ военную службу? Повелѣваемъ: дѣтей таковыхъ крестьянъ, до обращенія ихъ въ военную службу рожденныхъ, оставлять, независимо отъ ихъ пола и возраста, за прежними владѣльцами; рожденныхъ же во время бытности отцевъ на службѣ, или по отдачѣ уже ихъ въ оную, матерями, оставшимися беременными, равно какъ и прижитыхъ послѣ сего времени незаконно ихъ женами, вдовами и дочерьми двѣками, причислить, на основаніи 206 ст. Устава о податяхъ (т. V), въ военное ведомство.“

— Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ съ изъясненіемъ въ ономъ опредѣленіемъ Правительствующаго Сената, касательно распространенія на Магометанъ закона о дозволеніи женамъ ссыльныхъ выходить за другихъ мужей, *мнѣніемъ положилъ*: 1) Общій законъ о дозволеніи женамъ ссыльныхъ выходить за другихъ мужей, распространить и на Магометанъ, по разрѣшеніямъ на сіе Магометанскихъ Оренбургскаго Духовнаго Собранія или Таврическаго Духовнаго Правленія, каждаго по его ведомству. 2) Палатамъ Уголовнаго Суда вмѣстѣ съ симъ представляется въ обязанность о ссылаемыхъ по приговорамъ судебнымъ въ работу или на поселеніе Магометанъ извѣщать Главное Магометанское Духовное Начальство того мѣста, гдѣ семейство ссылаемыхъ имѣетъ жителство. Мнѣніе сіе удостоено въ 8 день Января 1836 года Высочайшаго утвержденія.

— По положенію Комитета Гг. Министровъ, состоявшемуся 17 и 28 Декабря прошлаго года, Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: для облегченія хода нашей отпускной торговли, вывозимые отъ насъ въ Азію металлы, какъ-то: чугуны, желѣзо, сталь, мѣдь, равно и издѣлія изъ оныхъ, дозволить очищать въ Орской Таможенной Заставѣ, для отправки за границу, впродъ до усмотрѣнія.

— Правительствующій Сенатъ, въ Общемъ Собраніи первыхъ трехъ Департаментовъ, разсмотрѣвъ возникшій въ Пермской Палатѣ Гражданскаго Суда вопросъ относительно платежа пошлины при совершеніи купчихъ крѣпостей на продаваемые въ горныхъ городахъ дома, и вникая въ точный смыслъ 108 статьи Тома VII Учрежденій и Уставовъ Горнаго Управленія, въ коей сказано: „люди, состоящіе въ горной службѣ, безъ всякой пошлины продаютъ и покупаютъ дома, но прочіе при продажѣ и покупкѣ между собою платятъ установленныя пошлины.“ Правительствующаго Сената Общее Собраніе первыхъ трехъ Департаментовъ находить, что слова сѣй статьи: „люди, состоящіе въ заводской службѣ“ означаютъ заводскихъ людей, т. е. нижнихъ чиновъ, а слово: „прочіе“ относится къ Чиновникамъ и другимъ лицамъ, въ заводскихъ округахъ живущимъ. По сему, для предупрежденія встрѣчаемаго со стороны Присутственныхъ мѣстъ по сему предмету недоразумѣнія, постановить, что въ горныхъ городахъ освобождаются отъ платежа пошлины при продажѣ домовъ одни заводскіе люди, т. е. нижніе чины, въ горной службѣ состоящіе при заводахъ, въ тѣхъ городахъ находящихся, а равно нижніе чины Горныхъ баталіоновъ; въ заводскихъ же селеніяхъ освобождаются отъ платежа пошлины и Горные Чиновники, а посторонніе обязаны платить оныя, употребляя во всякомъ случаѣ гербовую бумагу на общемъ осно-

бѣдзіе, на rzecz Członków, składających ogólny zarząd, po rublu od kaźdey przechodzącej akcyi. Przeyscie zaś akcyi bez wiedzy ogólnego zarządu nie dozwala się. 6) Założyciele Towarzystwa składają z siebie ogólny zarząd tego zgromadzenia, rozstrzygając wszystkie swe narady i rozrządzenia większością głosów. 7) Pomieniony zakład odpowiada samym składkowym kapitałem Towarzystwa, a następnie nikt z jego założycieli i innych spółników akcyi, w niepowodzeniu, nie traci więcej nad swój składkowy kapitał; i 8) Założyciele zostają Członkami Ogólnego Zarządu, dopóki sami zechcą, i, za cały czas zostawania swego w tych obowiązkach, otrzymują od czystego zysku z zaprowadzenia na wszystkich Członków razem, pięć procentów.

— W Najwyższym Ukazie, danym Rządzącemu Senatowi zeszłego Stycznia 14 dnia, z własnym Jego Cesarskiej Mości podpisem, wyrażono: „Rozpatrzysz Opiniją Rady Państwa, nastającą z okoliczności przedstawionego w przełożeniu Powszechnego Zebrania Departamentów Sankt-Petersburskich zapytania: do kogo należeć powinny dzieci włościan, stawionych przez właścicieli za zuchwałe postęпки i niemogące się ściernieć prowadzenie dla zestania do Syberyi, ale podług sposobności obracanych do woyskowej służby? Rozkazujemy: dzieci takich włościan, przed ich użyciem do służby woyskowej narodzone, zostawić, bezwzględnie na pieć ich i wiek, przy dawniejszych właścicielach; spłodzone zaś w czasie zostawania oyców na służbie, albo po ich oddaniu już do niej, przez matki, pozostałe brzemiennemi, równie jak i spłodzone po tym czasie nieprawnie przez ich żony, wdowy i córki niezamężne, policzać, na osnowie 206 art. Ustawy o podatkach (t. V.), do woyskowej wiedzy.“

— Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzysz przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych, z wypisanem w niem postanowieniem Rządzącego Senatu, względem rozciągnięcia do Mahometanów prawa, o dozwoleńiu żonom ssyłkowych, wychodzić za drugich mężów, *przez opinię postanowiła*: 1) Ogólne prawo, o dozwoleńiu żonom ssyłkowych wychodzić za drugich mężów, rozciągnąć i na Mahometanów, za rozstrzygnięciem na to Mahometaniskich Orenburskiego Duchownego Zebrania lub Tawryckiego Duchownego Rządu, kaźdego w swojej wiedzy. 2) Izbowi Sądu Kryminalnego, razem z tém, postanawia się za obowiązek, o ssyłanych za dekretemi sądowemi, do robot albo na zaludnienie Mahometanach, uwiadamiac Główną Mahometaniską Duchowną Zwierzchność tego mieysca, gdzie familia ssyłanych ma zamieszkanie. Opinia ta zasłużyła w dniu 8 Stycznia 1836 roku, na Najwyższe potwierdzenie.

— Po nastąpieniu postanowieniu Komitetu PP. Ministrów 17 i 28-go Grudnia roku zeszłego, Cesarz Jego Mość Najwyżey rozkazać raczył: dla ułatwienia biegu naszego handlu wywozowego, wyprowadzane od nas do Azji metalle, jako to: czugun, żelazo, stal, miedź, również i wyroby z nich, dozwoić oczyszczac na Orskiej Tamozenney Rogatce, dla wysłania za granicę, do późniejszey uwagi.

— Rządzący Senat, na Powszechném Zebraniu pierwszych trzech Departamentów, rozpatrzysz, wynikłe w Permskiej Izbie Sądu Cywilnego, zapytanie, względem opłaty poszlin, od przyznawania praw kupnych na przedawane w górniczych miastach domy, i wchodząc w istotną myśl 108 artykułu, Tomu VII, Urzędzeń i Ustaw Górniczego Zarządu, w którym wyrażono: „ludzie, zostający w służbie górniczej, bez żadney poszliny przedają i kupują domy, ale inni od przedaży i kupna między sobą płacą ustanowioną poszlinę.“ Połączone Zebrania pierwszych trzech Departamentów Rządzącego Senatu znajduje, że słowa tego artykułu: „ludzie, zostający w służbie fabrycznej, oznaczają ludzi fabrycznych, t. j. niższego rzędu, a słowo: „inni“ odnosi się do urzędników i dalszych osób, w okręgach fabryki żyjących. Podług tego, dla zaradzenia wydarzającego się ze strony mieysc Sądowych w tym przedmiocie niewyrozumienia, postanowić: że w miastach górniczych uwalniają się od płacenia poszlin przy przedaży domow sami ludzie fabryczni, t. j. niższego rzędu, w górniczej służbie zostający przy fabrykach, w tych miastach będących, i również ludzie niższego rzędu batalionów górniczych; w fabrycznych zaś wioskach uwalniają się od płacenia poszlin i Urzędnicy Górnictwa, a ustronni obowiązani są je płacić, używając w kaźdem zdarzeniu papieru herbowego na powszechney zasadzie; a dziesięciorublową poszlinę za akt, należy płacić tylko w tych zdarzeniach, kiedy się

ваніи; а десяти рублевую пошлину за актъ должно платить только въ тѣхъ случаяхъ, когда взимаются самыя крѣпостныя пошлины; о чемъ и подносимъ былъ всеподданнѣйшій Его Императорскому Величеству докладъ, рассмотрѣнный въ Государственномъ Совѣтѣ и удостоенный въ 23 день Декабря 1835 года Высочайшаго утвержденія.

— Императорская Академія Наукъ избрала 11-го минувшаго Декабря мѣсяца, на мѣсто умершаго 1-го Ноября Ординарнаго Академика по части Политической Экономіи и Статистики Тайнаго Совѣтника *Шторжа*, бывшаго до того Экстраординарнымъ Академикомъ Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *Германа*. Выборъ сей удостоенъ Высочайшаго Его Императорскаго Величества утвержденія въ 31 день Января сего года. (Сен. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 2-го Марта.

По послѣднимъ извѣстіямъ изъ Кракова, одинъ батальонъ Россійскихъ войскъ съ отрядомъ Казаковъ и нѣсколькими эскадронами Прусской кавалеріи вступилъ въ сей городъ. Сенатъ издалъ новое воззваніе къ мѣстнымъ Начальствамъ, употребить все стараніе для очищенія края отъ Польскихъ выходцевъ. Число лицъ по 23-е Февраля отправленныхъ въ Подгурже составляло уже до 392. Въ самомъ городѣ царствуетъ совершенное спокойствіе и его жители въ благодарности за возстановленіе порядка 25 ч. прош. м. дали большой обѣдъ для Главнаго Командира и Офицеровъ Корпуса трехъ союзныхъ Державъ.

(J. de St. P.)

3-го Марта.

Посланникъ Бельгійскаго Короля, при нашемъ Дворѣ *Г. О'Сулванъ*, прибылъ изъ Брюсселя въ здѣшнюю столицу. Сардинскій Посланникъ съ полученіемъ отпуска намѣренъ отправиться въ Туринъ.

— Вчера, какъ въ день смерти Императора *Франца*, совершена панихида въ здѣшнихъ церквахъ, въ присутствіи множества особъ разнаго состоянія.

10-го Марта.

Августѣйшая Императрица, мать, изволила благосклонно принять картину масляными красками, изображающую Августѣйшаго Императора *НИКОЛАЯ* при гробѣ Императора *Франца I*, съ литографованными стпечатками работы *Евгенія Гуммеля*, и въ знакъ своего благоволенія, пожаловала сему художнику заповку, брилліантами украшенную. (D.P.)

Тріестъ, 19-го Февраля.

Извѣстія изъ Скордри не сообщаютъ ничего новаго. Тамъ безпрерывно происходили безпокойства, а Христіане роптали на многія невыгоды; не имѣя возможности жаловаться на явные насильства, видя, что новое Правительство вездѣ ихъ унижаетъ, а Турки поступаютъ съ ними гордо и презрительно. Кажется, что сіе поведеніе Правительства происходитъ отъ того, что Христіане въ усмирении волненій принимали участіе, Турецкой же народъ мститъ за то, что вовсе не принадлежали къ мятежу. Это судьба обыкновенно постигающая Христіанъ въ Турціи; они не были бы счастливы хотя бы и дѣйствовали въ бунтѣ. Ясный сему примѣръ мы видѣли въ Герцоговинѣ, гдѣ *Али-Паша* при помощи Христіанъ удержавъ достоинство Намѣстника, вдругъ поступилъ какъ Турокъ, т. е. презираетъ ихъ, и часъ отъ часу поступаетъ съ ними съ большею несправедливостію. (G. C.)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 4-го Марта.

Многіе изъ знатныхъ Французскихъ Евреевъ, подали прошеніе въ Палату Депутатовъ, убѣждая Французское Правительство, исходатайствовать у Швейцарскаго Правительства рѣшительное постановленіе, чтобы во всѣхъ Швейцарскихъ Кантонахъ, Французы Еврейскаго исповѣданія, почитаемы были наравнѣ съ Французами другихъ исповѣданій.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 29-го Февраля, о успѣхахъ Карлистовъ въ Сѣверной Испаніи. Мѣстечко приморское *Пленсія*, въ 4 миляхъ отъ Бильбао, а въ 2 отъ Португалетты, имѣющее пространный портъ, послѣ 3 дневной атаки 25-го ч. сдалось Карлистскому войску, бывшему подъ начальствомъ Главнокомандующаго Генерала *Каса-Эгвіа*. 217 чел. пѣхоты и 19 артиллеристовъ взято въ плѣнъ, коимъ дано позволеніе вступить въ Карлистскіе ряды. Кромѣ сего найдено въ семъ мѣстѣ 13 пушекъ, 300 ружей и нѣсколько бочекъ пороха, или съ патронами. Карлисты во время осады имѣли 26 раненыхъ и убитыхъ. — Главная квартира *Донъ-Карлоса* 26 ч. была въ Дуранго. 23 ч. прибылъ туда Англіійскій Офицеръ корпуса Генерала *Эванса*, чтобы вступить въ службу *Донъ-Карлоса*; это Капитанъ *Вилькинсонъ*. *Кордова* стоитъ съ своимъ войскомъ въ долину Уль-

побирая same od aktow wieczystych poszlyny; o czymъ teŝ podawano było naypoddanŝsze do Jego CESARSKIEY Moŝci przeŝoenie, rozpatrzone w Radzie Państwa, które zasłuŝyło na NAWYŝSZE potwierdzenie w dniu 23 Grudnia 1835 roku.

— CESARSKA Akademia Nauk wybrała, 11-go zeszłego Grudnia, na miejsce zmarłego, 1-go Listopada, Akademika Zwyczajnego Ekonomii Polityczney i Statystyki, Radcy Taynego *Storcha*, byłego dotąd Akademikiem Nadzwyczajnym, Rzeczywistego Radcę Stanu *Hermann*. Wybor ten zasłuŝył na NAWYŝSZE Jego CESARSKIEY Moŝci zatwierdzenie w dniu 31 Stycznia tego roku. (G. S.)

WІADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

A U S T R I A.

Wiedeń, dnia 2 Marca.

Według ostatnich wiadomości z Krakowa, jeden batalion wojsk Rosyjskich z oddziałem Kozaków i kilką szwadronami jazdy Pruskiej, wszedł do tego miasta. Senat wydał nową odezwę, wzywając urzędy miejscowe do użycia wszystkich usiłowań dla oczyszczenia kraju z polskich emigrantów. Liczba tych osób, wysłanych po dzień 23-ci Lutego na Podgorze, wynosiła już do 392. W samém mieście panuje największa spokojność, i mieszkańcy jego, w dowód wdzięczności za przywrócenie porządku, dali dnia 25 t. m. wielki obiad dla Naczelnego Dowódcy i Oficerów Korpusu wojsk trzech Mocarstw sprzymierzonych. (J. de S. P.)

Dnia 3.

Posel Króla Belgów przy Dworze naszym, *Pan O'Sullivan*, przybył z Bruxelli do tutejszej stolicy. Posel Sardynski ma wyjechać za otrzymaném pozwoleniem do Turynu.

— Wczora, jako w rocznicę zgonu Cesarza *Franciszka*, odprawiono się nabożeństwo w kościołach tutejszych, w obecności mnóstwa osób wszelkiego stanu.

Dnia 10.

Najjaśniejsza Cesarzowa, matka, raczyła przyjąć łaskawie obraz olejny, wystawiający NAWYŝSIEJ SZEGO Cesarza *NIKOŁAJA* ugrobu Cesarza *Franciszka I-go*, wraz z onegoż litografowanym odbiciem roboty *Eugeniusza Hummel*, i na znak zadowolenia swego, udarowała tegoż artystę spinką brylantową kameryzowaną. (D. P.)

Triset, 19-го Lutego.

Doniesienia ze Skodry nie przynoszą z sobą nic nowego. Panowała tam ciągła niespokojność, a Chrześcianie sarkali mocno na liczne niedogodności. Nie mogąc się uskarżać na jawne gwałty, widzą przecieŝ, że nowy Rząd wszędzie ich poniŝa, a Turcy obchodzą się z nimi dumnie i z pogardą. Zdaje się, iż podobne postępowanie Rządu, pochodzi ze względu na udział mianiny przez Chrześcian w przytłumieniu zaburzeń; ludność zaś turecka, mści się na nich za to znowu, że do buntu wcale nie naleŝeli. Jestto los spotykający zwykle Chrześcian w Turcyi; nie byliby oni dzisiaj szczęśliwi, chociaŝby do buntu dopomagali. Jawny tego przykłąd widzieliŝmy w Hercegowinie, gdzie *Ali-Basza* posiadłszy za pomocą Chrześcian godność Wielkorządcy, natychmiast jako prawdziwy postąpił Turek, to jest: pogardza nimi i coraz większych dopuszcza się niesprawiedliwości. (G. C.)

F R A N C Y J A.

Paryŝ, dnia 4 Marca.

Wielu znakomitych Izraelitów Francuzkich, podało petycyą do Izby Deputowanych, aŝeby Rząd Francuzki wyjednał stanowczą decyzją Rządu Szwajcarskiego, izby we wszystkich Kantonach Szwajcarskich, Francuzi wyznania Mojżeszowego, zarówno z Francuzami innych wyznań, uważani byli.

— Z Bayonny donoszą pod dniem 29 Lutego, o powodzeniu Karolistów w Północnej Hiszpanii. Miasteczko nadmorskie *Plencia*, 4 mile od Bilbao, a 2 od Portugalette, mające port dosyć wygodny, poddało się d. 25, po trzydniowém szturmowaniu wojska *Don Carlosa*, którym dowodził w tém mieście sam wódz naczelny Jenerał *Casa-Eguja*. Wzięto do niewoli 217 piechotnych i 19 artyllerzystów, którym dano pozwolenie weyścia w szeregi Karolistowskie. Prócz tego, znaleziono w tém miejscu 13 armat, 300 sztuk broni i kilka baryłek prochu lub z ładunkami. Karoliści mieli podczas oblężenia 26 ludzi ranionych i zabitych. — Główna kwatera *Don Carlosa*, była do dnia 26 w Durango. Dnia 23 przybył tam oficer angielski z korpusu Jenerała *Evans*, ofiarując się weyśdź w służbę *Don Carlosa*; jestto Kapitan *Wilkinson*. — *Cordova* stoi nieporuszenie z wojskiem swoim w dolinie Ulzama; mó-

замѣ; не трогаясь съ мѣста; говорятъ что онъ терпитъ недостатокъ въ жизненныхъ припасахъ. Его наблюдаетъ Генераль *Итуральде*.

— Симонъ *Дейцъ*, известный выдачею *Беррійской* Герцогини, находился нынѣ въ Парижѣ. Когда его узнали недавно въ одной кофейной, то по желанію присутствовавшихъ онъ принужденъ былъ удалиться.

10-го Марта.

Во вчерашнемъ засѣданіи Палаты Депутатовъ, Министръ Внутреннихъ Дѣлъ представилъ три проекта закона. Въ первомъ требовалъ прибавки 1,200,000 фр. на тайные расходы; въ другомъ, чтобы предоставлена была Правительству до будущаго засѣданія свобода, назначать политическимъ выходцамъ мѣстопробываніе тамъ, гдѣ оно признаетъ приличнымъ.

— Изъ Шаторо, увѣдомляютъ, что Графиня *Бертрандъ*, находившаяся съ мужемъ на островѣ С. Елены, послѣ долгой и мучительной болѣзни умерла въ своемъ имѣніи 6-го ч. с. м.

— *Мониторъ* и *Journal de Paris* сообщаютъ изъ Испаніи: „Телеграфическая депеша отъ 8-го ч. увѣдомляетъ, что 4,000 Карлистовъ, шедшіе на Пуисерди, вмѣсто того, чтобы ударить на сіе мѣсто, возвратились дорогою на Риполь. По извѣстіямъ отъ 6-го ч. с. м., *Мина* находится еще въ Барселонѣ. Адъютантъ его *Кордеръ* избранъ Депутатомъ изъ Малаги. Слышно, что въ семь городовъ происходили нѣкоторые безпокойства. Изъ Валенціи извѣстія доходить до 3-го ч. с. м.; въ Барселоны было 200 мятежниковъ, а *Кабрейра* принудилъ малые отряды съ нимъ соединиться. Въ Новой-Кастиліи значительный непріятельскій отрядъ началъ на Ціудадъ-Реаль. Въ Каталоніи пресѣкаютъ Карлисты со всѣхъ сторонъ сообщенія.

— Последніи донесенія съ Испанской границы суть слѣдующія: „*Донъ-Карлосъ* и *Донъ-Себастьянъ* находились 2-го Марта въ Дуранго. Генераль *Эска* возвратился въ Гвернику. Изъ движеній Карлистовъ заключали, что они намѣрены были ударить на Лекеитіо. *Кордова* 1-го Марта выступилъ къ Ларранѣ, оставивъ 4,000 корпусъ въ долину Эрро. Бригадиръ *Гарсія* съ 7 Карлистскими баталіонами осадилъ Ортицъ и ближайшія деревни. Утверждаютъ, что Генераль *Эспартеро* удаленъ, а его колонна, стоящая въ Вилларкайо и Еугуи передана Бригадиру *Дурегви*. Христианскіе должны были отступить изъ долины Ульзама, по причинѣ свирѣпствующей между ними смертности, нехватки и недостатка. Изъ Сарагоссы увѣдомляютъ, что тамошняя городская власть наложила на всю провинцію заемъ въ 60,000 піастровъ, для уплаты жалованья солдатамъ.

— Сегодня получены здѣсь извѣстія изъ Мадрита отъ 3-го ч. с. м. Гг. *Мартинацъ-де-ла-Роза* и *Торрено*, опять неизбраны. Г. *Мендизабаль* намѣренъ оставить должность Президента Совѣта, удерживая Министерствомъ финансовъ. Утверждали, что Гг. *Ривасъ* и *Истурицъ*, займутся составомъ новаго Кабинета.

(G. C.)

— Кардиналь, Бордосскій Архіепископъ *Шевьерю*, изъ рукъ Е. В-ва получилъ присланную ему Папою чрезъ Делегата *Ріаріа Сфорца* кардинальскую шляпу. Торжество, на которое Кардиналь съ свитою прибылъ въ королевскіе экипажахъ, происходило въ придворной церкви, въ присутствіи Королевы и Членовъ Королевской Фамиліи.

— Г. *Созе*, Министръ Юстиціи и Исповѣданій, предложилъ проектъ, обратившій всеобщее вниманіе. Онъ требовалъ, чтобы Палата согласилась назначить 55,000 фр. къ нынѣшнему бюджету, на жалованье и издержки возведенія новаго Кардинала, Бордосскаго Архіепископа *Шевьерю*. (D. P.)

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ И ИРЛАНДІЯ.

Лондонъ, 11-го Марта.

Изъ Лиссабона увѣдомляютъ, что Испанскій и Англіискій Посланники стараются, чтобы Португальское Правительство велѣло вспомогательному легіону двинуться къ Бискай, и что Маркграфъ *Дуле* напоследокъ на сіе согласился. Въ собраніи Кортесовъ многіе Депутаты также объявили, что нужно увеличить сей легіонъ до 10,000 чел.

— Городъ Лондонъ предложилъ *О'Коннелю* право гражданства.

— По послѣднимъ письмамъ изъ Сѣверной Испаніи, сегодня въ Лондонѣ полученнымъ, *Эспартеро* съ 20 баталіонами 3-го ч. с. м. вступилъ въ Бильбао, гдѣ ежеминутно ожидали Генерала *Эванса*. Нѣтъ сомнѣнія, что вскорѣ дойдетъ до рѣшительной битвы.

— По извѣстіямъ изъ Вашингтона отъ 13-го Февраля, получена тамъ рѣчь Французскаго Короля, произнесенная при открытіи засѣданій, которая подала несомнительную надежду на успѣхъ посредства Англіи. (G. C.)

вѣдъ, же zaczyna mu brakować żywności. Uważany jest przez Jenerała *Ituralde*.

— Simon *Deutz*, znany z wydania *Xiężny Berry*, jest teraz w Paryżu. Gdy niedawno poznano go w pewnej kawiarni, na żądanie obecnych, musiał się z niego oddalić.

Dnia 10.

Na wczorajszymъ posiedzeniu Izby Deputowanych, przedstawił Minister spraw wewnętrznych trzy projekta do prawa. W pierwszymъ żądał dodatku 1,200,000 fr. na tajemne wydatki; w drugim, aby przedłużono Rządowi aż do przyszłej sessyi, wolność wskazywania wychodniomъ politycznymъ takichъ mieyscъ pobytu, jakie samъ za stosowne uzna.

— Donoszą z Chateauroux, że Hrabina *Bertrand*, która była z mężemъ na wyspie S. Heleny, umarła w dobachъ swoichъ dnia 6 b. m. po długiej i boleśney chorobie.

— *Monitor* i *Journal de Paris* donoszą z Hiszpanii: „Depesza telegraficzna z dnia 8 zawiadamia, że 4,000 Karolistów, którzy przeciwko Puycerda postępowali, zamiastъ uderzenia na to mieysce, obrócili się drogą do Rippol. Według gazet z dnia 6 b. m. *Mina* był jeszcze w Barcellonie. Jego Adjutanta *Cardero*, obrano deputowanymъ z Malagi. Słychać, że w témъ mieście były niejakie niespokojności. Z Walencyi są doniesienia do dnia 3 b. m. W Barceita było 200 powstańców, a *Cabrera* zmusił małe oddziały do połączenia się z nim. W Nowey-Kastylii uderzył znaczny oddziałъ nieprzyjacielski na Ciudad-Real. W Katalonii przecinają Karoliści komunikacyę ze wszystkichъ stronъ.”

— Poźniejsze doniesienia od granicy Hiszpanii, są takie: „*Don Carlos* i *Don Sebastian* znajdowali się do dnia 2 Marca w Durango. Jenerał *Eguia* powrócił do Guerniki. Z poruszeń Karolistów wnoszono, że zamierzają uderzyć na Lequeitio. *Kordova* wyruszył dnia 1 Marca ku Larraga, zostawiwszy 4,000 корпусъ w dolinie Erro. Brygadyer *Garcia* osadził w 7 баталіонów Karolistowskich Ortyz i przyległe wioski. Zapewniają, że Jenerał *Espartero* został usunięty, a jego kolumnę, stojącą w *Villarcayo* i *Euguia*, oddano Brygadyerowi *Jauregui*. Krystyniści musieli się cofnąć z doliny Ulzama, dla panującej między nimi śmiertelności, wynikłej z powodu złej pory czasu i niedostatku. Z Saragossy piszą, że tamieczna władza mieyska ułożyła pożyczkę 60,000 piastrowъ na całą prowincyę, dla zapłacenia żołdu żołnierzomъ.

— Dziś otrzymano tu wiadomości z Madrytu 3 b. m. Panowie *Martinez-de-la-Rosa* i *Torreno*, nie zostali na powrótъ obrani. Pan *Mendizabal* ma ustąpić Prezesowstwa Rady, pozostając przy Ministerystwie skarbu. Zapewniano, że PP. *Rivas* i *Isturiz*, zajmą się ułożeniemъ nowego Gabinetu. (G. C.)

— Kardynał Arcybiskup z Bordeaux, *Xiędz Cheverus*, wczora otrzymał z rąk N. Króla kapelusъ Kardynalski, przysłany sobie od Ojca S. przez Delegata *X. Riaria Sforza*. Uroczystość, na którą Kardynał i orszakъ jego przybyli w ekwipażachъ Królewskich, odbyła się w kaplicy pałacowej, w obecności Królowey i Członkówъ rodziny Królewskiej.

— Pan *Sauzet*, Minister sprawiedliwości i Wyznań, wniósł projekt, który powszechną zwrócił na siebie uwagę. Żądał, aby Izba zezwoliła na dodatekъ w ilości 55,000 frankówъ do tegorocznego jego budżetu, a to na pensyę i na kosztъ installacyi nowego Kardynała, Arcybiskupa z Bordeaux, *Xiędza Cheverus*. (D. P.)

БРЯТАНІА ВІЕЛКА І ІРЛАНДІЯ.

Лондонъ, дня 11 Марца.

Donoszą z Lishony, że Posłowie Hiszpański i Angielski, nalegają на Rządъ Portugalski, aby legia posiłkowa posunęła się ku Biskai, i że Margrabia *Loulé* skłonił się nareszcie do tego śródka. На Kortezachъ оświadczyło także wielu Députowanychъ, że jest potrzeba powiększenia tej legii do 10,000 ludzi.

— Miasto Londynъ ofiarowało *O'Connelowi* право obywatelstwa.

— Według ostatnichъ listówъ z Północney-Hiszpanii, dziś otrzymanychъ w Londynie, wkroczyłъ *Espartero* we 20 баталіонówъ dnia 3 b. m. do Bilbao, gdzie spodziewano się Jenerała *Evans*. Nie masz wątpliwości, że wkrótce przyjdzie do stanowczey bitwy.

— Według doniesień z Washingtonu, daty 13 Lutego, otrzymano tamъ mowę Króla Francuzkiego, mianą przy zagajeniu posiedzeń, co spowodowało niewątpliwe nadzieje o pomyślnymъ skutku pośrednictwa Anglii. (G. C.)

— *Sun* пишетъ, что Король намѣренъ въ продолженіи весны отправиться въ Портсмутъ, для осмотра линейнаго корабля *Ливерпуль*, полученнаго имъ нынѣ въ подарокъ отъ Имана въ *Mascaté*. (D. P.)

ИСПАНІЯ.

Мадридъ, 25-го Февраля.

Принцъ *Капуэйскій* находится здѣсь еще съ *Леди Смитъ* и ея братомъ *Г. О'Конноръ*. Сими послѣдними выданы пашпорты *Сиръ Вилліамомъ Темплъ*, Англійскимъ Посланникомъ въ Неаполь.

— Придворная газета обнародовала Королевское постановленіе, на счетъ внутренняго долга, и другое назначающее Коммиссію для введенія единообразныхъ мѣръ и вѣсовъ во всей Испаніи.

— Утверждаютъ, что по силѣ распоряженій здѣшняго Военнаго Министерства, Генераль *Эвансъ* командовать будетъ двѣми крылами дѣйствующей арміи.

28-го Февраля.

Вчера во всемъ государствѣ начались выборы, до новаго собранія Кортесовъ.

— Слышно, что *Г. Истурицъ*, напоследокъ согласился принять должность Министра, и что вскорѣ вступитъ въ управленіе Министерства иностранныхъ дѣлъ.

— Государственные ассигнаціи возвысились въ 2½ процента. Завтра ожидали обнародованія постановленія на счетъ обезпеченія безпроцентнаго долга, за который будутъ выдаваемы 5-процентныя облигаціи, по 50 за 100.

— Французское Правительство снисходя на представленіе нашего Правительства, велѣло выдать изъ Бордоскаго арсенала 4,000 ружьевъ, подъ росписку Испанскаго Вице-Консула въ Олеронъ.

— Принцъ *Капуэйскій* и *Миссъ Пенелопе Смитъ*, намѣрены отправиться въ Португалію; такъ слышно по крайней мѣрѣ. Говорили даже, что дано было Высочайшее повелѣніе, чтобы Принцъ выѣхалъ изъ столицы.

— Генераль *Мина* строго поступаетъ съ Французами, которые не въ состояніи показать достаточныхъ причинъ на пребываніе свое въ Барселлонѣ. Вчера являлся по сему предмету совѣщаніе съ *Мендизабалемъ* Французскій Посланникъ *Г. Реневаль*, который получилъ депешу отъ Французскаго Консула въ Барселлонѣ. (G. C.)

Барселлона, 1-го Марта.

Мина хочетъ начать въ Каталоніи военныя дѣйствія, и лично командовать всеми собранными войсками и національною гвардіею. Слышно, что 7 Наварскихъ баталіоновъ, пошли съ чрезвычайною поспѣшностію въ Каталонію. — Выборы въ Валенціи кончились; Графъ *Альмодавара* опять выбранъ; другіе 6-ро не были еще членами Палаты Прокураторовъ. Всѣ выборы совершены почти единогласно.

Витторія, 29-го Февраля.

Яуреги, знающій хорошо мѣстное положеніе, приглашенъ къ Генералу *Кордовѣ*, съ коимъ завтра увидится въ мѣстечкѣ *Ирурзунъ*, между *Пампелуною* и *Толозою*. (D. P.)

ИТАЛІЯ.

Римъ, 20-го Февраля.

Французскій Посланникъ при Апостольской Столицѣ, Маркграфъ *Латуръ Мобуръ*, который, какъ извѣстно, будучи Перомъ, былъ приглашенъ въ Парижъ засѣдать въ Судѣ Перовъ по дѣлу обвиненныхъ въ Апрельскихъ смятеніяхъ, 16-го ч. с. м. прибылъ на пароходѣ *Castor* въ Чивита-Веккіа, а на другой день въ Римъ. Семейство свое онъ оставилъ во Франціи, и сомнѣвается чтобы онъ долго здѣсь пробылъ, судя по составу новаго Французскаго Министерства.

Медіоланъ, 26-го Февраля.

Изъ Кагліари уведомляютъ, что 11-го Января прибыла туда Англійская корвета *Орестъ*, подъ командою Капитана *Кодрингтона*, сына извѣстнаго Вице-Адмирала *Эдуар. Кодрингтона*. — 13 Января произошелъ пожаръ въ Королевскомъ дворцѣ въ Кагліари, въ томъ этажѣ гдѣ находится канцелярія Военнаго Министерства; однако причиненный вредъ незначителенъ. Министерскія бумаги спасены. (D. P.)

ТУРЦІЯ.

Константинополь, 30-го Февраля.

На прошедшей недѣлѣ стала въ Босфорѣ на якорѣ Англійская корвета *Volage*, возвращающаяся изъ Александріи, откуда вышла 16-го Января. Это та самая, на коей посланъ былъ фирманъ Порты *Мехмеду-Али*, касательно введенной имъ монополіи въ Египетѣ. Сей фирманъ отданъ прежде его первому Министру *Богосъ-Бей*; но сей, опасаясь вспылчивости Паши, отказался отъ такихъ депешей; это было при-

— *Sun* пишетъ, изъ *Król Jmć* замысла въ ciągu wiosny udać się do Portsmouth, celem widzenia okrętu liniowego *Liverpool*, który jest wspaniałym podarunkiem od Imana w *Mascaté*. (D. P.)

HISZPANIA.

Мадридъ, дня 25 Lutego.

Xiąże Kapuy bawi tu jeszcze z *Lady Smith* i jej bratem *Panem O'Connor*. Ci ostatni mają pasporta, wydane przez *Sir William Temple*, Pośła Angielskiego w Neapolu.

— Gazeta Dworska ogłosiła dekret Królewski, obejmujący regulacyą długu wewnętrznego, i drugi, wyznaczający kommisyą do ustanowienia jednostaynych miar i wag w całej Hiszpanii.

— Zapewniają, iż z mocy rozporządzeń, z tuteyszego Ministerium woyny wydanych, Jenerał *Evans* będzie dowodził lewem skrzydłem woyska operacyynego.

Dnia 28.

Dnia wczorayszego rozpoczęły się w całym kraju wybory do nowego zgromadzenia Korteżów.

— Słychać, że *Pan Isturiz*, dał się nareszcie nakłonić do przyjęcia obowiązzków Ministra, i że wkrótce obeymie kierunek wydziału interesów zagranicznych.

— Papiery publiczne poszły w górę o 2½ procentów. Dnia jutrzeyszego spodziewano się ogłoszenia wyroku, względem zaręczenia długu bezprocentowego, za który będą wydane obligacye 5-procentowe, po 50 za 100.

— Rząd Francuzki przychylając się do przedstawienia Rządu naszego, kazał wydać z arsenału w Bordeaux 4,000 sztuk broni, za kwitem Vice-Konsula Hiszpańskiego z Oleron.

— *Xiąże Kapuy* i *Miss Penelope Smith*, mają się udać do Portugalii; tak przynajmniey słychać. Mówiono nawet, że wydany był rozkaz najwyższy, obowiązujący rzeczzonego *Xięcia* do opuszczenia stolicy.

— Jenerał *Mina* postępuje surowo z Francuzami, którzy nie są w stanie usprawiedliwić dostatecznie pobytu swego w Barcellonie. Wczora miał z tego powodu konferencyę z *Panem Mendizabal*, Pośła Francuzki *Pan Rayneval*, do którego nadeszły depeszę od Konsula Francuzkiego z Barcellony. (G. C.)

Barcellona, 1-go Marca.

Mina chce zacząć w Katalonii działania wojenne, i osobiście dowodzić całém zebraném woyskiem i gwardyą narodową. Słychać, iż 7 batalionów Nawarskich weszło z nadzwyczajnym pośpiechem do Katalonii. Wybory w Walencyi ukończyły się; *Hrabia Almodavar* został znowu ochranym; inni w liczbie 6-ciu nie byli jeszcze Członkami Izby Prokuradorów. Wszystkie wybory nastąpiły prawie jednomyślnie.

Vittoria, 29 Lutego.

Jaureguy, znający dobrze mieyscowość, został wezwany do Jenerała *Kordowy*, z którym jutro widzieć się będzie w miasteczku *Irurzun*, między *Pampeloną* i *Tolozą*. (D. P.)

WŁOCHY.

Rzym, dnia 20 Lutego.

Ambassador Francuzki przy Stolicy Apostolskiej, *Margrabia Latour Maubourg*, który, jak wiadomo, będąc *Perem*, został powołany do Paryża, dla zasiadania w Sądzie *Parów*, zajmującym się sprawą oskarżonych o zaburzenia kwietniowe, przybył dnia 16 b. m. na statku parowym *Castor* do *Civita Vecchia*, a nazajutrz do Rzymu. Rodzinę swoją zostawił we Francyi, i sam wątpi, czyli nie otrzyma innego przeznaczenia, w skutku utworzenia nowego Ministerium Francuzkiego.

Medyolan, 26 Lutego.

Donoszą z *Cagliari*, iż dnia 11 Stycznia zawinęła tam korweta angielska *Orest*, pod dowództwem Kapitana *Codrington*, syna znanego Vice-Admirała *Edwar. Codrington*. Dnia 13 Stycznia wybuchnął ogień w pałacu Królewskim w *Cagliari*, na piętrze, gdzie się znajdują bióra Ministerium woyny; zrządzona atoli szkoda, nie jest znaczną. Ocalono papiery Ministerium. (D. P.)

ТУРСЯ.

Константинополь, дня 30 Lutego.

Zeszłey niedzieli stanęła na Bosforze angielska korweta *Volage*, wracająca z *Alexandryi*, z kąd d. 16 Stycznia wypłynęła. Jest to ta sama, na której posłano firman Porcy, *Mehmedowi Alemu*, względem zaprowadzonego przezeń Monopolium w Egipcie. Rzeczony firman oddano najpierw jego Ministrowi *Boghos Bey*, ale ten, z obawy przed uniesieniami *Ba-szy*, wymówił się od doręczenia takich depeszy; to by-

чиною, что самъ Генеральный Англійскій Консулъ отправился въ Каиръ и вручилъ оныя *Мегмеду-Али*. Сей принявъ Султанскую грамоту съ знаками величайшаго почтенія; но письма изъ Александріи, отъ 12-го Января, утверждаютъ, что онъ постановилъ остаться при своемъ, и ни въ чемъ не измѣнять нынѣшней администраціи. Такое упорство со стороны Паши, наполняетъ боязнью всѣхъ его приверженцевъ, кои предвидятъ отъ сего худыя послѣдствія. Современнѣе прибытія помянутой корветы, *Рейс-Ефендѣй*, безпрестанно занимается совѣщаніями съ членами Зѣшняго Дипломатическаго Корпуса. (G.C.)

Е Г И П Е Т Ъ.

По извѣстіямъ *Morning-Chronicle*, сухопутная сила Египетскаго Вице-Короля, состоитъ: изъ 6,500 чел. конницы; 9,900 артиллеріи; 78,000 пѣхоты; 6,000 пионеровъ и инженероу, а всего 100,400 чел. Изъ сихъ въ Египетъ находится 28,000; въ Сиріи 47,000; на островѣ Канди 6,000; въ Геджасъ и Іеменъ 13,000; въ Сеннаръ и Кордифанъ, 6,000. Къ сему должно еще присовокупить 13,000 нерегулярной конницы. Изъ войска, находящагося въ Геджасъ, и на островѣ Канди назначено по 6,000 чел. на усиленіе гарнизона въ Сиріи.

Морская сила имѣетъ 8 линійныхъ кораблей, изъ коихъ четыре 100-пушечные, два 102-пушечные, одинъ 90-пушечный, и одинъ 84-пушечный; 5 фрегатъ, изъ коихъ 1 пароходъ, одинъ о 60, одинъ о 58, одинъ о 56, и одинъ о 50-пушекъ; пять корветъ: одна о 24, одна о 22, и 3 о 20-пушекъ; 9 бриговъ: два 20-пушечные, два 18, два 16, два 10, и одинъ 28-пушечный. Одинъ катеръ 10-пушечный. Кромѣ сего находятся уже на верфяхъ три линійные корабли и 60-пушечный фрегатъ.

— Въ Геджасъ и Іеменъ царствуетъ нынѣ совершенное спокойствіе: ибо Паша умѣлъ расположить къ себѣ неблагопріятствующихъ прежде начальниковъ. Войско его занимаетъ Джидду, Камфеду, Мекку, Годенду и Логей. Состояніе земледѣлія и торговли въ Сиріи, не такъ выгодно, какъ бы желали приверженцы *Мегмеду-Али*. Перемена власти и смутенія, отъ сего происшедшія, напослѣдокъ усилія побѣдителей къ прекращенію оныхъ, все это содѣйствовало къ истощенію края. Кромѣ сего остается еще жителямъ сражаться съ системою монополіи Правителя Египта, который однако отказался уже отъ одной изъ главнѣйшихъ ея вѣтвей, въ Сиріи т. е. шелка за уплату 25 со ста. Сіе распоряженіе здѣлалъ уже Паша до полученія извѣстнаго Султанскаго Фирмана. Кажется, что установленіемъ сей таксы, Англія не будетъ уже имѣть права вмѣшиваться во внутреннее управленіе Паши. — Одинъ Англійскій Инженеръ, состоящій въ службѣ Паши, *Г. Бреттель*, открылъ обильные пріиски угля и жѣлѣза близъ Байрута. Уголь, найденный въ Сиріи, весьма хорошъ; его употребляли на пароходѣ *Киль*; во время послѣдняго плаванія; онъ признанъ лучшимъ отъ Англійскаго. Сіимъ образомъ Паша, имѣя уголь въ своихъ владѣніяхъ, перестанетъ выписывать оный изъ Англіи съ большими издержками. Кромѣ помянутаго мѣста, *Г. Бреттель* открылъ еще каменный уголь въ Арсоунѣ, Дебдинѣ, Россѣ и Зали. — Сообщеніе посредствомъ пароходовъ съ Индіями чрезъ Египетъ, почитаетъ Паша выгоднымъ для всего свѣта. Окончаніе чугунной дороги въ Суэцъ и утвержденіе власти въ Геджасъ; это два обстоятельства, которые ему позволяютъ сосредоточить въ Александрійскомъ портѣ всю торговлю кофе, привозимаго изъ Мекки; кромѣ сего усматриваетъ онъ въ быстромъ сообщеніи съ Индією, удобнѣйшее средство къ открытію вновь прежняго Египетскаго пути для торговли въ сіи богатые страны. (G.C.)

— Въ верхнемъ Египетѣ опять начала свирѣпствовать моровая язва. (D.P.)

РАЗНЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Адмиралъ *Напиръ* въ Лондонѣ, намѣренъ издать въ свѣтъ описаніе послѣдней Португальской войны, особливо того времени, когда онъ самъ дѣйствовалъ.

— Памятникъ, назначенный въ Ньюкастлѣ Графу *Грею*, составлять будетъ колонна въ 150 фут. вышины, на верху коей поставлена будетъ колоссальная статуя, сего недавно перваго Министра. Сооруженіе памятника поручено одному знаменитому художнику. Сумма собранная посредствомъ складки, въ которую нельзя было дать менѣе пенни (пять грошей), составляетъ 2,000 ф. стер.

— Ужасное злодѣяніе совершено въ окрестностяхъ Монтелимонъ. Мясникъ сего города возвращался съ ярмонки, на коей продалъ на 1,500 фр. скота. Прибывъ въ Донзеръ остановился онъ въ корчмѣ, и послѣ ко-

го причына, же самъ Консулъ Јенералны Англійскіи у-
далъ сѣ до Кайру и зложытъ је въ рѣце *Алего*. Ten przy-
jął pismo Sułtańskie z oznakami najwyższego uszano-
wania, ale listy, pisane z Alexandryi pod d. 12 Stycz-
nia, zapewniają, że postanowił obstawać przy swoimъ
i nie zmieniać w niczemъ dotychczasowej administra-
cyi. Podobny upor ze strony Baszy, napęnia obawą
wszystkichъ jego stronników, którzy złe skutki ztąd mu
rokuje. Od czasu przybycia rzeczony korwety, uwa-
żano, że *Reis Effendy* miewa nieustanne konferencye z
Członkami tuteyszego Ciała Dyplomatycznego. (G.C.)

Е Г И П Т.

Подлугъ *Morning-Chronicle*. Лѣдова потѣга wi-
ce-Króla Egiptu, liczy: jazdy 6,500 ludzi; artylleryi,
9,900; piechoty, 78,000; inżynierów i pionierów 6,000;
w ogóle 100,400 ludzi. Z tychъ jest w Egiptie 28,000; w Sy-
ryi 47,000: na wyspie Kandy 6,000; w Hedżiaz i Ye-
men 13,000; w Sennaar i Kordufan, 6,000. Do tego
należy jeszcze przydać 13,000 jazdy nieregularney. Z
woyska będącego w Hedżiaz i na wyspie Kandy, prze-
znaczono w równymъ udziale 6,000 ludzi na wzmoenie
woyska w Syryi.

— Потѣга морская ма 8 okrętów liniowych, z któ-
rychъ 4 o stu działachъ, dwa o 102, jeden o 90, jeden o
84; pięć fregat, z którychъ jedna parowa, jedna o 60,
jedna o 58, jedna o 56 i jedna o 50 działachъ; pięć kor-
wet: jedna o 24 działachъ, jedna o 22, a 3 o 20; bry-
gów 9: dwa o 20 armatachъ, dwa o 18, dwa o 16, dwa
o 10, a jeden o 28. Kutra jednego o 10 armatachъ.
Prócz tego budują jużъ na warsztacie, trzy okręty linio-
we i fregatę o 60 działachъ.

— W Hedżiaz i Yemenie, panuje teraz zupełna spo-
koynoscъ, ponieważ umiałъ Basza ująćъ sobie nieprzychyl-
nychъ dawniey naczelnikówъ. Jego woysko zajmuje
Dżyddę, Camfedę, Mekkę, Hodeidę i Loheję. Stan roln-
nictwa i handlu w Syryi, nie jestъ tyle pomyślny, jakъby
sobie stronnicy *Mehmeda-Alego*, życzyli. Zmiana
władzy, i zaburzenia ztądъ powstałe, postępowanie na-
reszcie zwycięzcówъ, aby je przytłumić, wszystko to
przyczyniło się do wycieńczenia kraju. Nadto mają
jeszcze mieszkańcy do walczenia, z systematemъ monopo-
licznymъ władcy Egiptu, który ustąpiłъ jużъ jednakъ je-
dney zъ najgłówniejszychъ gałęzi swego samokupstwa
w Syryi, to jestъ: jedwabiu za opłatą 25 od sta. Tę kon-
cessyą zrobiłъ Basza jeszcze przedъ otrzymaniemъ wia-
domego firmanu Sułtańskiego. Zdaje się, że przez u-
stanowienie tey taxy, Англія nie będzie jużъ miała ża-
dnego powodu mieszania się w sprawę wewnętrznego
zarządu Baszy. — Pewien inżynier Angielski, w służ-
bie Baszy zostający, Pan *Bretell*, odkryłъ obfite kopal-
nie węgla i żelaza w bliskości Beirut. Węgiel zna-
leziony w Syryi, jestъ bardzo dobry; używano go na
statku parowymъ *Nil*, podczasъ ostatniey żeglуги i zna-
leziono lepszymъ od węgla angielskiego. Tymъ sposobemъ,
mającъ teraz Basza ten artykułъ w swychъ krajachъ, nie
będzie potrzebowałъ sprowadzać go z Англіи, wielkimъ
kosztemъ. Opróczъ wskazanego mѣysca, odkryłъ jeszcze
P. *Bretell* węgielъ kamienny, w Arsoun, Debdyn, Ross
i Zahli. — Związekъ za pomocą statkówъ parowychъ z In-
dyami przez Egipt, uważa Basza za rzeczъ korzystną
dla całego świata. Ukończenie kolei żelazney w Suez,
i utwierdzenie władzy w Hedżiaz, są to dwie okolicz-
ności, które mu dozwolą skoncentrować w porcie Ale-
xandryjskimъ, cały handel kawą, z Mekki; próczъ tego
upatruje w projekcie szybkiej komunikacyi z Indya-
mi, szrodekъ najpodobniejszy, do otwarcia nanowo
dla handlu tychъ bogatychъ okolicъ Egiptu, dawney drogi.
(G.C.)

— W wyższymъ Египcie на nowo wybuchnęła zara-
za morowa. (D.P.)

ROZMAITE WIADOMOŚCI.

Admirałъ *Napier* w Londynie ma zamiarъ wydać
drukami opisъ ostatniey wojny Portugalskiej, szcze-
gólniey co do czasu, w którymъ samъ byłъ czynnymъ.

— Zgodzono się jużъ na to, ażeby na pomnikъ, mający
się wystawić dla Hrabiego *Grey*, w Newcastle, użyto
kolumny, mającey 150 stópъ wysokości, a na niej bę-
dzie się wznosiłъ kolossalny posągъ tego, przedъ niedaw-
nymъ czasem, pierwszego Ministra. Wykonanie pomni-
ka powierzono pewnemu znakomitemu artyście. Koszta
zebrane za pośrednictwemъ składki, do której niewol-
no było dać więcey nadъ 1 penny (5 gros. pol.), wy-
noszą 2,000 funt. szter.

— Okropna zbrodnia popełnioną została w okolicy
Montelimont. Rzeźnikъ z tego miasta wracałъ z jarmar-
ku, na którymъ sprzedałъ za 1,500 frankówъ bydła. Przy-
bywszy do Donzère, zatrzymałъ się w oberży i po krót-

роткаго отдыха, котѣль отправился въ дальнѣйшій путь. Хозяинъ совѣтовалъ ему остаться, представляя ему опасность въ столь позднее время. Да и ничего не боясь, отвѣчалъ мясникъ, указывая на огромную собаку, которая была при немъ. Сказавъ сие отправился въ путь. Въ корчмѣ сей находилось три человѣка, знакомыхъ хозяину и мяснику; они угориваются между собою; и берутъ остатки жаркаго, которое они ѣли, для успѣха въ преднамѣренномъ злодѣяніи. Расбросивъ по дорогѣ куски приманывають собаку на нѣсколько минутъ; убійцы, пользуясь симъ случаемъ, нападаютъ на мясника и умерщвляютъ его. Онъ плавалъ въ крови, почти умирающимъ уже голосомъ призываетъ вѣрную собаку, которая услышавъ голосъ своего хозяина бѣжитъ, бросается яростно на одного изъ убійцевъ, душитъ его за горло и повергаетъ на землю, другой уходитъ, третій отъ страха, прячется на дерево, стараясь избѣгнуть судьбы своего товарища, котораго трупъ лежитъ при убитомъ мяснику; но собака садится возлѣ дерева, готова пожрать негодилъ, если бы онъ дерзнулъ слѣзть съ дерева. Напоследокъ надходить прохожіе; при видѣ сего ужаснаго злодѣяства снѣжать уведомить Бургомистра ближайшаго мѣстечка, который прѣхавъ съ жандармами, беретъ преступника.

— Изъ Берлина пишутъ: „Владѣльцы большихъ имѣній начинаютъ усматривать пользу, происходящую отъ употребленія значительной части своей земли, на разведеніе свекловицы; а одинъ помѣщикъ въ Силезіи, закупили недавно большое количество свекловичныхъ сѣмянъ, на посѣвъ которыхъ назначилъ 200 морговъ земли. Сіе было причиною, что цѣна за фунтъ сѣмянъ возвысилась отъ 12½ сер. гр. до 1 тал. и 12½ сер. гр. Въ Надрейскихъ провинціяхъ, такъ онъ выкупленъ; что теперь ни за какія деньги достать ихъ нельзя.

— Изъ Штутгарда уведомляютъ: „Слышно, что совершенно оставлено намѣреніе соединить Рейнъ съ Дунаемъ посредствомъ канала. Голландскіе капиталисты, хотѣвшіе дать на сие большія суммы, требовали отъ Правительства, обезпеченія 5-ти процентовъ, отъ капитала, который употребить должно, и поелику имъ въ томъ отказано, то сей обширный планъ не придетъ въ исполненіе.

— За двѣ предъ симъ недѣли, проѣхавъ чрезъ Лембергъ, возвращаясь въ Берлинъ изъ путешествія по Европѣ, Др. Пиннеръ, Еврей; онъ вездѣ собираетъ матеріалы для Исторіи Еврейскаго народа, которую со временемъ думаетъ издать въ свѣтъ. Съ сего цѣлю ѣздилъ онъ для посѣщенія поселеній Караимовъ, въ нѣкоторыхъ странахъ Галиціи. Главнѣйшимъ трудомъ сего ученаго, и донынѣ нѣкимъ не совершеннымъ, есть переводъ Талмуда на Нѣмецкій языкъ. Огромное сие сочиненіе, печатается въ Берлинѣ въ 8-ую долю листа, въ 28 томахъ, съ присовокупленіемъ къ тексту объясненій. Г. Пиннеръ, откроетъ симъ изданіемъ весь нравственный свѣтъ, религіозныя и поэтическія понятія, предразсудки, однимъ словомъ, все то, что такъ сильно нѣсколько вѣковъ поддерживаетъ бытіе сего народа, разстѣннаго и смѣшаннаго съ другими племенами.

— Англійскій Король, получилъ недавно въ даръ отъ Имана въ Мускатъ линійной корабль, сооруженный въ его владѣніяхъ при сѣверо-восточномъ берегу Африки, по образцу корабля Остъ-Индской Компаніи. Корабль сей называется *Ливерпуль*, о 74 пушкахъ. Его привелъ въ Англію одинъ Капитанъ Остъ-Индской Компаніи; на пути онъ скорѣе плылъ всѣхъ прочихъ кораблей, которые встречались.

— *Journal des Débats*, отъ 1-го Марта содержитъ: „Славный *Липинскій*, первый виртуозъ на скрипкѣ, Его Величества Императора Всероссійскаго, въ первый разъ прибылъ во Францію. Великій сей Артистъ, дастъ концертъ въ будущій Четвергъ 3-го Марта. Онъ разыграетъ три пьесы своего сочиненія. Оркестромъ управитъ будетъ Г. *Габенекъ*; кромѣ сего нѣсколько Артистовъ Большой Оперы, будутъ участвовать въ семъ концертѣ.

— Въ городѣ Лилль одна Г-жа *Жоли*, жена фабриканта бумажныхъ издѣлій, родила 4 дочери, которыя всѣ остались живы.

— Одинъ кузнецъ въ Лондонѣ получилъ привилегію на новый родъ подковъ, которыхъ паровая машина дѣлаетъ по 3,000 въ часъ. Сіи подковы продаются по 4 су или 5 копѣекъ, а потому въ четверо дешевле и прочтѣе прежняго: ибо дѣйствіе паровой машины, даетъ большую твердость металлу, нежели рукою человека.

— *Chronique de Seine et Marne*, пишетъ, что одинъ житель города Ферть-Гоше, въ старыхъ креслахъ, за которыя давали ему и 25 су, нашелъ нѣсколько свертковъ золота, по 4,000 франк. со времени 14 и 15 вѣка. (G.C.)

кимъ отдыху, въ дальшю хотѣлъ пускаться по дорогѣ. Овержиста намавлялъ до zostania, wystawiając mu niebezpieczeństwo podróży w tak spóźnioney porze. O! nie lękam się niczego, odpowiedział rzeźnik, wskazując na ogromnego psa, który mu towarzyszył. To rzeźnik, dosiada konia i odjeżdża. W tejże oberży było trzech ludzi, znajomych i gospodarzowi i rzeźnikowi; ci namawiają się z sobą; zabierają resztę pieczonego, które jedli, dla ułatwienia sobie zamierzoney zbrodni. Jakoż resztki te pieczeni, porzucone na drodze, zatrzymują psa na chwilę kilka; mordercy korzystają z tej okoliczności, napadają na rzeźnika i mordują go. Rzeźnik, w krwi własnej pływając i bliski zgonu, przywołuje psa; na głos pana, przypada wierne zwierze, rzuca się zapamiętale na jednego z łotrów, chwytając go i uduszonego rzuca na ziemię, drugi ucieka, trzeci, strachem przejęty, chowa się na drzewo, chcąc uniknąć losu swego towarzysza, którego ciało leży obok rzeźnika; lecz pies sadowi się przy drzewie, gotów porzucić nieczemnika, gdyby ześ się odważył. Nareszcie nadchodzą inni podróżni; na widok okropnej zbrodni, biegają uwiadomić Burmistrza najbliższego miasteczka; ten przybywa z żandarmeryą i zbrodniarz został ujęty.

— Z Berlina piszą: „Dziedzice wielkich włości zaczynają uznawać korzyści, wynikające z użycia znacznej części swoich gruntów na uprawę buraków, a pewien ziemianin ze Szlązka, zakupił niedawno znaczną ilość nasienia buraków, pod które przeznaczają 2,000 morgów gruntu. Te okoliczności sprawiły, że nasienie buraków od 12½ srebr. groszy (2½ zł. pol.), podniosło się do ceny 1 tal. 12½ sr. gr. (8½ zł. pol.) za funt. W prowincjach nadreńskich, wykupione zostało to nasienie tak dalece, że teraz za żadne pieniądze, dostać go nie można.

— Z Sztutgardu donoszą: „Słychać, iż zupełnie zaniechano zamiaru połączenia Renu z Dunajem przez kanał. Kapitałiści hollenderscy, którzy wielkie summy złożyli na to postanowili, domagali się od respective Rządów rękoyami 5 procentu za kapitał, mający się użyć, co gdy im odmówiono, wielki ów plan nie przyjdzie do skutku.

— Przed parą tygodniami przejeżdżał przez Lwów w powrocie do Berlina z podróży po Europie Dr. *Pinner*, Izraelita. Zbiiera on wszędzie materiały do dziejów narodu żydowskiego, które z czasem wydać zamysła. W tym celu wyjechał na zwiedzenie osad Karaitów (Karaimów), w niektórych stronach Galicyi. Najcenniejszą z prac tego uczonego, a dotąd przez nikogo nieuskruteczniłą, jest przekład *Talmudu* na język Niemiecki. Olbrzymie to dzieło już wychodzi w Berlinie in folio, w 28 tomach z dołączeniem do tekstu objaśnień. Pan *Pinner* pracą swoją odkrywa cały świat umysłowy, wyobrażenia religijne i poetyczne, przesady, słowem: wszystko, co tylko tak mocno utrzymuje przez tyle wieków narodowość tego ludu, rozsypanego i pomieszanego z innemi ludami.

— Król J.Mc Angielski otrzymał niedawno w podarunku od Imana w Muskat okręt liniowy, wybudowany w maj:nościach jego przy brzegu północno-wschodnim Afryki, na wzór okrętu Kompanii Wschodnio-Indyjskiej. Okręt ten nazywa się *Liverpool*, i ma otwory na 74 dział. Sprawadził go do Anglii pewny Kapitan Kompanii Wschodnio-Indyjskiej; płynąc przewyższył w szybkości wszystkie okręty, które spotykał.

— *Journal des Débats*, pod dniem 1 Marca zawiera: „Sławny *Lipiński*, i szły skrzypak Najjaśniejszego Cesarza Wszech Roszcy przybył poraz pierwszy do Francyi. Wielki ten artysta da swój koncert w przyszły czwartek, dnia 3 Marca. Wykona 3 sztuki swojej kompozycji. Orkiestrą kierować będzie Pan *Habeneck*; prócz tego kilku artystów Wielkiej Opery będzie miało udział w tym koncercie.“

— W mieście Lille, niejaką Pani *Joly*, żona fabrykanta bawełny, porodziła 4 ry córki, które wszystkie są przy życiu.

— Pewien kowal w Londynie otrzymał patent swobody na nowy rodzaj podków, których machina parowa 3,000 robi na godzinę. Podkowy te sprzedają się po 4 sous czyli po groszy 10, o ¼ taniej jak dotąd i są trwalsze od zwyczajnych: albowiem działanie machiny parowej, nadaje większą spójność metalowi, aniżeli ręka ludzka.

— *Chronique de Seine et Marne* pisze, iż pewien mieszkaniec miasta Ferte-Gauche, znalazł w starém krześle, którego żadną miarą za 25 sous sprzedać nie mógł, kilka rulonów złota wartości 4,000 franków, z czasów 14-go i 15-go wieku. (G.C.)